

Ministerie van Landbouw, Visserij,
Voedselzekerheid en Natuur

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

Rijkswaterstaat Noord-Nederland
T.a.v. [REDACTED]
Postbus 2232
3500 GE Utrecht

**Directoraat-generaal Natuur
en Visserij**

Bezoekadres
Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Overheidsidentificatienr
00000001858272854000

T 070 379 8911 (algemeen)
F 070 378 6100 (algemeen)
www.rijksoverheid.nl/lvvn

Behandeld door

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

Ons kenmerk
DGNV / 103975602

Uw kenmerk

Bijlage(n)

Datum 11 februari 2026
Betreft Aanvullingsverzoek Wnb-vergunningaanvraag baggeren vaargeul
Paapsand Süd, alsmede verspreiden van de vrijgekomen baggerspecie

Geachte [REDACTED],

Op 27 oktober 2022 heeft u een vergunning op grond van de Wet
natuurbescherming (hierna: Wnb) aangevraagd voor het baggeren van de
vaargeul Paapsand Süd alsmede voor het verspreiden van de hierbij vrijgekomen
baggerspecie. De baggerwerkzaamheden vinden plaats nabij het Eems-Dollard
estuarium, dat onderdeel uitmaakt van het Natura 2000-gebied Waddenzee.

Per e-mail van 10 november 2022 heb ik de ontvangst van uw aanvraag
bevestigd.

Op 25 maart 2025 is een ontwerpbesluit gepubliceerd voor uw aanvraag. Hierop
zijn zienswijzen binnengekomen, welke aanleiding geven tot het opnieuw indienen
van een aanvullingsverzoek.

Uw aanvraag bevat onvoldoende gegevens om deze juist te kunnen beoordelen en
een definitief besluit te nemen. Gelet daarop stel ik u op grond van artikel 4:5 van
de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb) **binnen vier weken na
dagtekening van deze brief** uw aanvraag aan te vullen.

U dient uw aanvraag op de hieronder aangegeven punten aan te vullen:

1. De doelstelling voor habitatype H1130 is behoud van het oppervlak en verbetering van de kwaliteit. Ik verzoek u te onderbouwen hoe de baggeractiviteiten van de vaargeul Paapsand Süd de verbeteropgave van het habitatype H1130 niet in de weg staan.
2. De PB dient een effectbeoordeling van typische soorten te bevatten voor Natura 2000, aangezien deze soorten essentieel zijn voor de kwaliteit van de aangewezen habitatype. Ik verzoek u deze alsnog toe te voegen aan de PB.
3. Op pagina 74 in paragraaf 5B.2 Habitataantasting geeft u aan: *'De habitat in Paapsand Süd is hoogdynamisch en wordt in de huidige situatie sterk beïnvloed door aanslibbing en de baggerwerkzaamheden ter plaatse'*. Op figuur 18 uit Toelichting op de zoute ecotopenkaart Waddenzee - kombergingsgebied Eems Dollard 2020 (RWS MWTL, 17 oktober 2023) is te zien dat voor de havenmond van Delfzijl een laagdynamisch diep

- sublitoraal gebied ligt. Ik verzoek u een effectbeoordeling toe te voegen die toeziet op het baggeren en storten in laagdynamisch diep sublitoraal gebied, en wat de gevolgen hiervan zijn op het bodemleven.
4. Ik verzoek u een Aeries berekening toe te voegen, waarbij u gebruik maakt van de meest recente versie van van Aeries Calculator, versie 2025.2.
 5. In paragraaf 5.B.5 staat *'Aanwezige zeezoogdieren en vissen in dit gebied zijn gewend aan een hoge mate van verstoring (Southall et al., 2021)'*. Het Southall artikel concludeert dat de reactie op verstoring per groep of individu kan verschillen; het toepassen van generieke verstoringafstanden per soort is daarom niet alomvattend. De zinsnede *'gewend aan een hoge mate van verstoring'* is niet gevonden in het artikel. Ik verzoek u dit nader te onderbouwen.
 6. Op pagina 80 in de tabel vertroebeling staat dat deze reikt tot *'maximaal 30 km van de verspreidingslocaties'*. Een verdere toelichting op deze waarde ontbreekt in de PB. Ik verzoek u dit nader toe te lichten.
 7. Pagina 86 Tabel 23: Ik verzoek u toe te lichten waarom zichtjagers (A062 Toppereend, A063 Eider, A067 Brilduiker) geen vinkje hebben bij vertroebeling? Ze lokaliseren hun prooi op de bodem of oesterbanken met hun ogen en gebruiken hun snavel om schelpdieren te vinden, op te duiken of te kraken. De tekst maakt enkel onderscheid in duikende viseters en vliegende viseters.
 8. Ik verzoek u een overzicht op te stellen van alle relevante baggervolumes (Delfzijl, Eemshaven, Ems) en aan te geven waar de volumes verspreid worden.
 9. U geeft aan: *'De effecten van 'onttrekken van opgebaggerd materiaal' is verkend met modelberekeningen. De resultaten laten zien dat een reductie van 50% mogelijk is in de Dollard'*. Waar is het 50% reductiepercentage op gebaseerd? In PB staat bij 5.D.3.2: *'De vaargeul Paapsand Süd bevat een fractie van het slib uit de haven van Delfzijl, die een fractie bevat van alle slib veroorzakende werkzaamheden in het estuarium (Figuur 9) en de invoer in het estuarium uit de Eems-rivier. De remming heft zichtbaar op bij een verwijdering van 25% van de achtergrondconcentratie (Figuur 38)'*. Ik verzoek u dit te verduidelijken.
 10. Ik verzoek u een duidelijk overzicht te geven van de gemeten zwevende stofconcentraties in de verschillende delen van het gebied en specifiek waar eventuele biotische grenzen gelegd kunnen worden (bijv. troebelheid de 200 mg/L).
 11. Op pagina 55 in de PB staat: *'Het project voegt hier 1 tot 10 mg/L aan toe. Deze toename is niet waarneembaar in het doorzicht.'* Waarom wordt deze toename weggeschreven als *'niet waarneembaar in het doorzicht'*? Voor wie of wat is dit niet waarneembaar? Bovendien staat op pagina 95 van de PB dat de vertroebeling maximaal 0 tot 5 mg/L verhoogd wordt door de activiteit. Kunt u aangeven of het 0 tot 5 of 1 tot 10 mg/L betreft?
 12. Op pagina 96 van de PB geeft u aan: *'Er kan worden gesteld dat filterfeeders in verschillende mate het vermogen hebben zich aan te passen aan de tijdelijke en lokale verhoging van de slibconcentraties. Filterfeeders, die in het estuarium leven, zijn al aangepast aan hoge concentraties vertroebeling. Zodoende treedt er voor de meeste soorten geen effect op. Voor de enkele soorten (e.g. Amerikaans zwaardschede),*

die dit niet kunnen, gaat het slechts om een relatief beperkt areaal waar tijdelijke effecten optreden. Negatieve effecten op bodemdieren zijn uitgesloten. Ik verzoek u te onderbouwen wat u bedoelt met 'relatief beperkt areaal', 'meeste soorten geen effect'? Welke soorten ondervinden wel en welke soorten ondervinden geen effecten?

13. In paragraaf 4.B.4 van de PB geeft u aan: *'De reikwijdte van de sedimentatie wordt gedefinieerd als dat deel waar de sedimentatie hoger is dan 1 cm/maand (0,33 mm/dag). Deze snelheid is afgeleid van een maximaal tolereerbare sedimentatiesnelheid voor de gevoeligste bodemdieren van 1 cm per maand bij 'permanente' sedimentatie (e.g. bij continue baggerwerkzaamheden) (Bijkerk, 1988)'. In paragraaf 5.B.4 geeft u vervolgens aan: 'In Figuur 30 is het maximale areaal weergegeven waar sedimentatie optreedt tijdens de geplande activiteit. Het maximale areaal aan sedimentatie is circa 1,2 km² rondom de baggerlocatie. De snelheid van aanslibbing is laag (< 0,6 mm/dag), maar net hoger dan die waar de gevoeligste soorten door beïnvloed kunnen worden'.* De sedimentatie is hoger dan 0,33 mm/dag en veroorzaakt daarmee effecten op gevoelige bodemdieren. Weliswaar op 1,2 km² rond de baggerlocatie, maar het is onduidelijk waar de sedimentatie tussen de 0,33 mm/dag en 0,6 mm/dag plaatsvindt. Ik verzoek u dit te verhelderen.

Onduidelijk is of de grenswaarde voor verstoring door sedimentatie 1 mm/dag is of 0,33 mm/dag. Tevens is het niet duidelijk wat de waarde van 10 cm nu betekent bij deze effectbepaling.

De betekenis van deze waardes is vooral onduidelijk vanwege de passage op pagina 76 van de PB: *'De snelheid van aanslibbing is laag (< 0,6 mm/dag), maar net hoger dan die waar de gevoeligste soorten door beïnvloed kunnen worden'.* Bedoelt u hiermee te zeggen dat alleen in haven en in vaargeul de omstandigheden ongunstig zijn voor macrobenthos, maar daarbuiten (in N2000) niet omdat daar de sedimentatie minder is dan xx mm/dag? Graag ontvangen wij een toelichting hierop.

14. In de PB staat dat vissen wennen aan hoge troebelheid. Is hiervoor een wetenschappelijke bron voorhanden?
15. In uw cumulatietoets, opgenomen in paragraaf 5G, analyseert u twee projecten: twee windmolens bij de Eemshaven en de gedoogbeschikking garnalenvisserij. U concludeert dat geen sprake is van cumulerende effecten. In de zienswijze van de Waddenvereniging is gewezen op het arrest Kolencentrale Moorborg. In r.o. 61 van dat arrest staat: *"in het kader van onderzoek van de cumulatieve gevolgen alle projecten in aanmerking nemen die samen met het project waarvoor een vergunning is aangevraagd, significante gevolgen kunnen hebben, rekening houdend met de doelstellingen van deze richtlijn, ook al dateren zij van vóór de datum waarop deze richtlijn in nationaal recht is omgezet."*

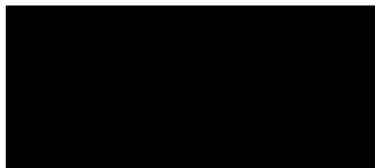
Derhalve verzoek ik u om naar aanleiding van die zienswijze nader te onderbouwen dat er geen sprake is van significante effecten van het project, bijvoorbeeld vanwege de morfologische effecten van het baggeren, in ogenschouw nemende de reeds bestaande baggerwerkzaamheden.

In de PB dienen immers significant negatieve effecten te worden uitgesloten. Ofwel er dient onderbouwd te worden dat het natuurgebied deze activiteit qua draagkracht 'erbij' kan hebben, gelet op de instandhoudingsdoelstellingen van het gebied. U kunt hierbij bijvoorbeeld gebruik maken van reeds bestaande effectanalyses, zoals opgenomen in het beheerplan Waddenzee en de jaarlijkse rapportages baggeren Waddenzee.

Op grond van artikel 4:15 van de Awb schort ik de termijn voor het geven van een beschikking op met ingang van de dagtekening van deze brief, tot de dag waarop u de aanvraag hebt aangevuld of de termijn die in deze brief is genoemd, ongebruikt hebt laten verstrijken.

Verder wijs ik u erop dat ik uw aanvraag buiten behandeling kan stellen als u de gevraagde gegevens niet levert of als deze onvolledig zijn.

De staatssecretaris van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur,
namens deze:

[Redacted name]

Wnd. Directeur Visserij en Grote Wateren
Directoraat-Generaal Natuur en Visserij